

minna-bladet

Nummer 2/14, september 2014

Det svåra valet

Sverige har valt en ny riksdag (och nya ledamöter i kommun och landsting). Det fanns åtta riksdagspartier, och efter en jämn kamp valdes en gruppering av dessa till att leda landet i fyra år. Det var inget lätt val. Det fanns för- och nackdelar med alla partierna.

När en kvinna blir ofrivilligt gravid uppstår ibland samma situation. Det är inte givet att hon blir himlastormande glad och vill behålla det väntade barnet. Inte heller är kanske första tanken att hon vill göra en abort. Ofta tumlar istället tankar upp om för- och nackdelar kring graviditet, förlossning, barnets far, framtiden, hur ska det gå, vilket val ska göras, hur ska det gå med ekonomin, skolan, jobbet, kompisarna, vad ska alla säga osv.

Minnas uppgift är inte att ge råd om hur kvinnan/paret ska välja. Vi vill istället finnas med både i de svåra situationerna men också då det förändras och förhoppningsvis förbättras. Minna vill finnas som stöd för de kvinnor som beslutar sig för en abort och vara med i den läkningsprocess som följer. Minna vill även stötta de kvinnor som fullföljer en graviditet på egen hand. Att bli gravid och samtidigt bli ensam under den fas i livet när de flesta brukar vara två är en stor utmaning såväl känslomässigt och ekonomiskt som rent praktiskt. Minna vill underlätta i ovanstående livssituationer och vill hjälpa till rent konkret.

Minna-mottagningen har funnits i mer än 25 år och har ett brett stöd ifrån bl.a Göteborgs kommun vilket har möjliggjort att minna-mottagningens tjänster erbjuds kostnadsfritt och konfidentiellt.

Det är glädjande att se att valet ligger hos kvinnan men att vi kan få finnas med som ett bollplank när tankarna tumlar runt.

*Nina Hedner
Ordf i minna, Göteborg*

En titt i minna-almanackan hösten 2014	
20/8	Start Mamma-barn-grupp - Maria Olsson
1/9	Ulrika Karpefors börjar arbeta som kurator på mottagningen på halvtid
4/9	Öppet Hus startar för terminen
9/9	Ny Vänta-barn-grupp - Katarina Heed och Ulrika Karpefors
23/9	Styrelsemöte minna Göteborg
2/10	Start Mamma-barn-grupp - Ulrika Karpefors
6/10	Ny Vänta-barn-grupp - Anu Zachrisson och Maria Olsson

Ensamstående gravida är osynliga i samhället

I juni 2014 publicerade tidningen *Ottar* en krönika av en fd minna-mamma Karin Kihlberg. Med välvilligt tillstånd återger vi här artikeln, som också kan läsas på <http://www.ottar.se/artiklar/ensamst-ende-gravida-r-osynliga-i-samh-llet>

Karin Kihlberg. Foto privat

Hur är det att vänta barn utan att leva i en relation? Informationen riktas främst till par - ett tecken på att utopin om kärnfamiljen är stark, menar Karin Kihlberg som separerade under graviditeten.

”Ska du göra abort?” frågade en bekant när jag berättade att jag var gravid. Hon visste att jag nyligen hade separerat och frågan ställdes inte för att sära mig, men det jag insåg under graviditetens gång var att hennes fråga var ganska talande för samhällets syn på familjebildning. Jag som ensamstående skulle inte få barn på ”rätt sätt”. Om en kvinna i en parrelation berättar att hon är gravid kan hon räkna med att mötas av jubelrop och gratulationer. Jag visste aldrig vilka reaktioner jag skulle få och det gjorde mig osäker.

I Sverige lyfter vi fram båda föräldrarnas ansvar och försöker att göra pappan mer delaktig. Det är tydligt i mödravårdscentralens vänta-barn-grupper, föräldralitteraturen och samhällsdebatten. Det är bra, men det finns en baksida. För dem som inte passar in i konstellationen mamma-pappa-barn blir fokus på parrelationen smärtsam. Jag hade turen att kunna gå i en vänta-barn-grupp för ensamstående genom Minna-mottagningen, och det är jag oerhört tacksam över. Jag vet inte hur det ser ut i resten av landet, men jag misstänker att vilket bemötande man får beror väldigt mycket på var personen vänder sig och vilken barnmorska man möter.

”Det tråkiga var att jag inte hittade några böcker som vände sig till personer i min situation. De

böckerna jag läste var som en enda lång lovsång till kärnfamiljen”

Min önskan är att alla mödravårdscentraler ska erbjuda vänta-barn-grupper för ensamstående. Saknas det underlag: se till att ha en utformad handlingsplan för stöd- och hjälpinsatser. Att erbjuda kuratorssamtal är enbart meningsfullt om kuratorn är väl insatt i vad en ensamstående gravid står inför. Det krävs inte bara kunskap om krisbearbetning utan också om familjerättsliga frågor eftersom den gravida antagligen funderar över vad olika vårdnadsformer innebär i praktiken.

Under graviditeten läste jag många böcker om föräldraskap och familjeliv. Det fanns mycket att fundera över, men det tråkiga var att jag inte hittade några böcker som vände sig till personer i min situation. De böcker jag läste var som en enda lång lovsång till kärnfamiljen och riktade sig främst till heterosexuella par där pappans roll lyftes fram. Det är progressivt på sitt sätt. I Sverige är barn inte en kvinnofråga, men ensamstående gravida är osynliggjorda. Att vi inte ens nämns är besynnerligt med tanke på att den som inte kan dela föräldraskapets utmaningar med en partner ofta är extra sårbar.

Vad gör den ensamstående efter tre dygn med en kolikbebis som inte vill sova? Mitt råd är att inte slösa tid på att söka efter svar i föräldralitteraturen, för där finns de inte. Då är det bättre att gå in på ett chattforum och hitta likasinnade.

”För dem som inte passar in i konstellationen mamma-pappa-barn blir fokus på parrelationen smärtsam.”

Historiskt sett är den ensamstående, gravida kvinnan en ”dålig kvinna”. Det är inte en tillfällighet att Moa Martinssons roman *Mor gifter sig* väckte uppmärksamhet när den kom 1936. En kvinna skulle vara gift innan hon blir gravid. Ibland känns det som att sådana föreställningar lever kvar än i dag. En kvinna ska leva i en seriös relation när hon skaffar barn. Allt annat är fel, eller åtminstone ses det som ett misslyckande.

Att vara ensamstående gravid och sedan ensamstående mamma har sina för- och nackdelar. Det är fantastiskt, samtidigt som det är oerhört krävande och svårt. Tillvaron blir inte heller enklare av att olika sociala problem förknippas med att vara ensamstående. Vi får ofta värja oss mot olika stereotyper, och trots att jag lever en privilegierad tillvaro med universitetsutbildning, jobb och bra boende så påverkar det mig. Sanningen är att den ensamstående

mamman kan vara vem som helst och kanske är det just det som är obehagligt?

När medier väljer att enbart skildra extrema levnadsöden som de flesta kan distansera sig ifrån, alternativt att inte skildra oss ensamstående över-

huvudtaget, kan livet fortsätta att kännas tryggt. Tryggt för dem som är inkluderade, men exkluderande för oss andra.

Text: Karin Kihlberg

Ny-gammal medarbetare – Ulrika Karpefors

Ulrika Karpefors är sedan 1 september 2014 tillbaka som kurator på halvtid på minna-mottagningen. Hon efterträder Annika Liljeberg som gått vidare till nya arbetsuppgifter. Ulrika arbetade på minna-mottagningen 2001-2013 och är därför väl förtrogen med vår verksamhet. Vi hälsar henne varmt välkommen!

Under våren fick jag ett erbjudande som jag inte kunde motstå. Jag fick möjlighet att återinträda i tjänst på minna. En arbetsplats jag haft sedan 2001 och som jag valde att lämna av främst familjelogistiska skäl för ungefär ett år sedan. Under året som gått har jag haft förmånen att få andra erfarenheter i arbetet som kurator inom Habiliteringen-Borås där jag mött barn med neuropsykiatriska diagnoser och deras föräldrar.

Trots allt det gav och närheten jag fick mellan bostad och arbete, så kunde jag inte släppa minna. En saknad fanns där som inte riktigt gav med sig. Jag saknade minna-arbetet, de dagliga mötena med de som söker sig till minna, och jag saknade Maria, min kära kollega i vått och torrt, och alla andra som tack vare sitt engagemang ser till att verksamheten drivs.

Så mitt svar kom snabbt och tveklöst när frågan ställdes, om jag ville komma tillbaka? Det finns en stor frihet värd att notera i att mottagningens arbete kan drivas som den gör - idéburen och praktiskt utan remissförfarande, journalföring och krånglig administration - som ändå inte tullar på det professionells. Den erbjuder ett arbete tätt, tätt intill behoven som jag varmt uppskattar!

Parallellt med halvtidsarbetet på minna kommer jag under hösten att påbörja mina studier på Psykoterapeutprogrammet vid S:t Lukas/Ersta Sköndal Högskola, och siktar mot legitimation om 3 år.

Jag tackar för förtroende att återigen få vara en del av minnas arbete!

Varma hälsningar från Ulrika Karpefors

”Lucas och mamma” och ”Var är min pappa?”

”Var är min pappa?”

Frågan, som du som är mamma till ett barn, vars pappa valt att inte ha någon kontakt med, antingen redan fått eller väntar på.

Så inbjöds mammor, som deltar i verksamheten på minna-mottagningen till samtalsträffar i grupp. Gensvaret blev stort och flera mammor uttryckte önskan om en bok att läsa för sitt barn, som skulle underlätta för dem att tala med barnet om detta svåra; att ha en pappa, som inte vill träffa en.

Så kom den här bilderboken till. Flera av episoderna, som berättas, ligger nära verkliga händelser mammor berättat om.

Bilderna har tecknats av barmorskan Christina Swartling, ledamot av styrelsen i minna, Göteborg.

Som komplement till den här bilderboken finns ett häfte; ”Var är min pappa”, som vänder sig direkt till barnets mamma. Där har jag samlat tankar och erfarenheter från de mammor jag mött, men även mina egna reflektioner efter att ha arbetat som kurator på minna-mottagningen sedan 1991.

Tack till: Helge Ax:son Johnsons stiftelse, Kungliga Patriotiska Sällskapet och Wilhelm och Martina Lundgrens fond, som genom ekonomiskt stöd möjliggjort dessa böcker.

Göteborg hösten 2013
Maria Björnsdotter Olsson

För att beställa böckerna, sätt in 165 kronor (125 kronor + 40 kronor porto) på 429 38 60 – 5. Skriv "Lucas och mamma" samt Namn och adress så skickar vi böckerna så fort vi kan (1-2 veckor).

A Prioritaire

Avs:
minna
Överås, Danska vägen 20
412 66 GÖTEBORG
031 - 82 66 11, fax: 031 - 82 66 12

Styrelsen för minna - Göteborg

Nina Hedner, ordf.	031 - 20 00 01
Anders Henoch, vice ordf.	031 - 20 19 82
Kerstin Hillerström, sekr.	031 - 795 02 32
Annica Holmstén	031 - 795 37 47
Christina Lernbrink	031 - 86 46 73
Christina Swartling	031 - 27 44 66
Lennart Björklund	031 - 16 83 55
Lena Sagman, suppl.	031 - 99 41 41
Amanda Claesson, suppl.	0730 - 67 57 06
Johanna Björklund Sjöstrand	0766 - 31 31 15

---

minna-mottagningen

Överås, Danska Vägen 20, 412 66 GÖTEBORG, Spårv. 5 hpl "Bäckeliden"

Tele: 031 - 82 66 11, Postgiro: 429 38 60 -5

Kuratorer: Maria Olsson, Ulrika Karpefors, Krister Ewards

Barnmorskor: Christina Lernbrink, Agneta Lindholm, Rose-Marie Sädås, Katarina Heed,

Anu Zachrisson, Amanda Claesson

web: www.minna.nu E-mail: goteborg@minna.nu

Facebook-grupper: "minna-mottagningen i Göteborg", "minna-mammor"
